

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

nota Beslisnota RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 5.1.2e
5.1.2e@rivm.nl

Nota nummer

Datum
25 maart 2020

Betreft	VTV Toekomstscenario
Auteur	5.1.2e / 5.1.2e
Afgestemd met	5.1.2e
Besluit	Ja
IDocument	Nee
Medezeggenschap	NVT
Gevolgen voor ROS	Ja
Bijlage(n)	Scenario's voor VTV Toekomstverkenen

Doel

- Kennis nemen / bespreken van de verschillende scenario's die het VTV kernteam opgesteld heeft m.b.t. het vervolg van het VTV Toekomstscenario.
- Besluit nemen over het gewenste scenario voor het vervolg van het VTV Toekomstscenario en op het juiste niveau bij VWS bespreken.

• Kernpunten

- De huidige coronapandemie roept de vraag op of het opleveren van het VTV Toekomstscenario, dat op dit moment gemaakt wordt (publicatie gepland begin juni 2020), nog wel opportuun is. Het VTV kernteam heeft een aantal scenario's opgesteld en besproken m.b.t. het vervolg van het VTV Toekomstscenario. Deze scenario's zijn verder uitgewerkt in Bijlage 1.
- Het VTV kernteam vindt de oplevering van het huidige VTV Toekomstscenario in juni 2020 niet wenselijk. Het VTV Toekomstscenario zal op onderdelen achterhaald zijn, omdat de effecten van de coronacrisis hierin niet zijn meegenomen. Dit zal de geloofwaardigheid van zowel RIVM als VWS (als opdrachtgever) niet ten goede komen.
- Voor het kernteam zijn scenario 3 en scenario 4 (of een combinatie daarvan) de meest waarschijnlijke opties. Indien de RIVM directie dat deelt, zal ook naar gelang de wensen van VWS een plan gemaakt kunnen worden voor een eventueel nieuw op te leveren product.

• Toelichting

- Het RIVM werkt op dit moment in opdracht van VWS aan een VTV Toekomstscenario. Het VTV Toekomstscenario heeft als doel beleidsmakers en politiek inzichten te geven die bruikbaar kunnen zijn bij het opstellen van verkiezingsprogramma's en de uitwerking

van landelijk en lokaal gezondheidsbeleid. De oplevering van het VTV Toekomstscenario is gepland begin juni 2020. De huidige coronapandemie roept de vraag op of het opleveren van dit VTV Toekomstscenario nog wel opportuun is. Dit betreft zowel de opleverdatum (begin juni 2020) als de inhoud (de effecten van de corona-epidemie kunnen nu nog niet adequaat worden meegenomen - tegelijk is het niet correct om deze 'black swan' volledig te negeren). Het kernteam kwam tot de conclusie dat op beide punten de huidige opzet niet meer volstaat. Dit staat los van de capaciteitsproblemen die we in enige mate beginnen te ondervinden (uitval door ziekte, mindere beschikbaarheid medewerkers).

- Het VTV kernteam heeft een aantal scenario's opgesteld en besproken m.b.t. het vervolg van het VTV Toekomstscenario. Deze scenario's zijn verder uitgewerkt in Bijlage 1.

-

TOELICHTING FINANCIËLE CONSEQUENTIES

- De financiële consequenties moeten nog doorgerekend worden. Het resterende 2020 budget van het VTV Toekomstscenario kan voor een ander/nieuw product ingezet worden. Het is op dit moment nog niet duidelijk of dat toereikend is.

-

COMMUNICATIE NAAR DE BETROKKEN DOELGROEPEN

- Naast VWS zullen de Wetenschappelijke Adviesraad VTV, het bestuurlijk Partnerberaad VTV (nog in te stellen), het MT Netwerk Preventie en de interdepartementale stuurgroep Impact op gezondheid geïnformeerd moeten worden.

-

VERDERE AFHANDELING

- Met VWS afstemmen wat voor hen belangrijk is.

-

Beslispunt en advies

1. Welk scenario geniet de voorkeur van de Directie RIVM?
2. Op welk niveau gaan we bij VWS eerst bespreken?
- 3.
- 4.

Bijlage 1. Scenario's vervolg VTV Toekomstscenario

Versie 0.4 25-3-2020

5. De huidige coronapandemie roept de vraag op of het opleveren van het geplande VTV Toekomstscenario nog wel opportuun is. Dit betreft zowel de opleverdatum (begin juni 2020) als de inhoud (de effecten van de corona-epidemie kunnen nu nog niet adequaat worden meegenomen¹ - tegelijk is het niet correct om deze 'black swan' volledig te negeren). Het kernteam kwam tot de conclusie dat op beide punten de huidige opzet niet meer volstaat. Dit staat los van de capaciteitsproblemen die we in enige mate beginnen te ondervinden (uitval door ziekte, mindere beschikbaarheid medewerkers).

Daarom heeft het kernteam de volgende scenario's bedacht:

Scenario	Beschrijving	Deadline	Voordelen	Nadelen
1	We gaan door op dezelfde weg (met een goed geschreven disclaimer voor de Coronacrisis, maar passen niets aan).	Juni 2020 (nog bezien of dit haalbaar blijft vanwege toenemende capaciteitsproblemen)	<ul style="list-style-type: none"> • Doen zoals afgesproken 	<ul style="list-style-type: none"> • Lastiger opleveren vanwege capaciteitsproblemen (ziekte en uitval aan andere klussen). • Geloofwaardigheid RIVM en VWS (als opdrachtgever) onder druk, sommige onderdelen zijn achterhaald omdat mogelijke effecten van de coronacrisis niet zijn meegenomen.
2	We gaan door met het huidige product (met voorgestelde onderwerpen). De uitwerking van de thema's wordt op minimale wijze aangepast met betrekking tot de effecten van de Coronacrisis.	Eind oktober 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Een VTV Toekomstscenario zoals afgesproken, met zowel kwantitatief als kwalitatief deel (met kleine update n.a.v. Corona in het kwalitatieve deel, waar we voldoende bewijs hebben) • Kan wel in nieuw regeerakkoord worden meegenomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • De uitkomsten kunnen niet meer meegenomen worden in de verkiezingsprogramma's. • Effecten van de coronaepidemie op volksgezondheid en zorg zijn nog weinig bekend. • Onzeker of de crisis dan voorbij is; hierdoor mogelijk minder relevant voor beleidsmakers.
3 Voorkeur	<ul style="list-style-type: none"> • VTV Toekomstscenario in huidige vorm niet opleveren. • In plaats daarvan een nieuw kort product maken: "Corona-Toekomstverkenning"; wat zijn mogelijke effecten van deze pandemie op gezondheid en zorg (kwantitatief en kwalitatief). • Separaat brengen we onderdelen uit het VTV Toekomstscenario die ver gevorderd zijn uit als een 			

	verkenning (al dan niet onder VTV-vlag). ¹			
4	<ul style="list-style-type: none"> • VTV Toekomstscenario in huidige vorm niet opleveren. • Alleen gaan richten op de VTV-2024 en geen separate producten uitbrengen. 	Juni 2024 – en eventueel tussenliggende momenten (tussenproducten)	<ul style="list-style-type: none"> • De eventuele effecten van deze crises op gezondheid en zorg kunnen robuuster worden meegenomen in onze toekomstprojecties. Voor veel uitkomstmaten/indicatoren komen de gegevens pas een jaar na afloop van de epidemie beschikbaar. De mogelijke effecten kunnen dan pas goed in beeld worden gebracht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen input voor het regeerakkoord van 2021.

-
-

¹ Inhoudelijk, de eerste gedachten: de ingeschatte directe effecten zijn waarschijnlijk niet zo groot, omdat het qua patiënten en sterfte *nog* niet over hele grote aantallen gaat. Naar verwachting zien we de effecten van Corona op dit moment niet terug in het trendscenario. Wat betreft de zorguitgaven en kwaliteit/toegankelijkheid van zorg zijn de effecten waarschijnlijk veel groter, maar het is nog onbekend hoe groot. De opschaling van IC-capaciteit gaat bijvoorbeeld gepaard met een afschaling van 'normale zorg'. Bovendien zijn gegevens over de totale zorguitgaven in een peiljaar pas na 1 jaar beschikbaar als voorlopige cijfers (die zijn na 2 jaar definitief). Een toewijzing van zorguitgaven aan covid-19 kan dus pas met enige zekerheid in het najaar van 2021 plaatsvinden. We weten nog niet hoe dergelijke effecten verdeeld zijn over verschillende sociaaleconomische groepen. De meer indirecte effecten van de Coronacrisis, zoals stagnatie van de economische groei of een economische recessie (met bijvoorbeeld een sterke stijging van de werkloosheid) zullen *ook* een effect hebben op de gezondheid van mensen, bijvoorbeeld door een toename van de sociaaleconomische gezondheidsverschillen of meer mentale gezondheidsproblemen, die zich nu al manifesteren doordat bestaande problemen in kwetsbare gezinnen (denk aan huiselijk geweld) door thuis blijven toenemen.